

Podujatia slovakistov

Katedra slovenského jazyka a literatúry na PF UJS pravidelne organizuje exkurzie pre študentov do významných kultúrnych centier. Cieľom týchto návštev je praktické spoznanie a prežívanie ducha miesta. Na jeseň 2013 sa uskutočnila literárna aj lingvistická exkurzia. Organizovali sme aj workshop a vedecko-popularizačnú prednášku, s cieľom priblížiť študentom niektoré zaujímavé vedecké témy.

22. októbra 2013 sa na exkurzii *Po literárnych stopách Antona Bernoláka v Nových Zámkoch (aj pri príležitosti dvestého výročia jeho úmrtia)* zúčastnil druhý ročník bakalárskeho štúdia, navštívili mesto, v ktorom pôsobil Anton Bernolák. Nové Zámky sú pre mňa výnimočne krásne, keďže pochádzam z okolia... Myslím si však, že aj ostatných mojich kolegov očarovali...

Účastníci exkurzie v Pamätnej izbe Antona Bernoláka v Nových Zámkoch

Našou prvou zastávkou bolo Múzeum Jána Thaina, kde sme si vypočuli hodinovú prezentáciu o živote priekopníka slovenčiny z úst odbornej lektorky, pracovníčky múzea – Mgr. Marty Kasášovej. Dozvedeli sme sa veľa zaujímavostí o jeho plodnom živote i kultúrnej činnosti. Kto by si pomyslel, že Bernolák je autorom nikde nezaznačenej, dosiaľ neznámej latinskej víťacej reči s názvom Allocutio, vytlačenej práve v Komárne v roku 1809 na štyroch kvartových stranách? Lektorka múzea nám ešte ukázala aj pamätnú izbu Antona Bernoláka a porozprávala rôzne zaujímavosti o kodifikátorovi slovenčiny. Taktiež sme si ale pozreli aj ostatné miestnosti múzea, napr. výstavu o Turkoch či pamätnú izbu Gergelya Czuczora...

Našou druhou zastávkou bola Knižnica Antona Bernoláka, kde sme si vypočuli takisto zaujímavú prezentáciu o Bernolákovi z úst p. Márie Feldinszkej, bibliografky knižnice. Potom sme išli na prechádzku, samozrejme cieleňú: k farskému kostolu, v ktorom Bernolák pôsobil 16 rokov (samozrejme, aj s bustou a pamätnou tabuľou) a k jeho soche, ktorá sa nachádza na hlavnom námestí. Položili sme k nej veniec a išli sme ďalej ku kaplnke Najsvätejšej Trojice, ktorá sa nachádza neďaleko námestia na malom kopčeku. Podľa dostupných informácií je v jej blízkosti pochovaný aj samotný Anton Bernolák. Tam, podobne ako jeho život, končila aj naša poldňová exkurzia.

Účastníci exkurzie pred sochou Antona Bernoláka v Nových Zámkoch

Nové Zámky môžu byť hrdé, že „čiastočne vlastnia“ takú významnú osobnosť, ktorá položila (aj) základy spisovnej slovenčiny. My zase môžeme byť spokojní, že sa nám táto exkurzia podarila a patrične rozšírila obzor o tomto nevšednom mužovi slovenského národa.

Dorota Vanyová (SJ-AJ)

12. novembra 2013 mal *Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra* deň otvorených dverí. Riaditeľ Pavol Žigo vo svojom stručnom predhovore predstavil činnosť 70-ročného ústavu, resp. publikácie, časopisy. V druhej časti podujatia nás pracovníci zaviedli do oddelení, v ktorých sa zaoberajú rôznymi jazykovednými disciplínami. Aktuálnou úlohou lexikologického oddelenia je dokončenie *Slovníka súčasného slovenského jazyka*. Taktiež sa pripravuje etymologický slovník slovenčiny, na ktorom pracuje *Ľubor Králik*. Taktiež sme boli na nárečovom i onomastickom oddelení, kde nám *Iveta Valentová* predstavila výskum osobných mien a zemepisných názvov. Ukázali nám ako efektívne pracovať elektronickým jazykovým korpusom. Ďakujeme tomuto pracovisku aj za knižné dary, ktorými obohatili fond našej univerzitnej knižnice.

13. novembra 2013 sa pri príležitosti *Týždňa vedy a techniky* uskutočnila prednáška *Slovenská, nemecká a maďarská verzia Weberovho Amuleta z r. 1644-45*. Prednášateľom bol Sándor János Tóth. Téma bola v súlade s predmetom *Vývin a dejiny slovenského jazyka*. Analyzovali sa v nej inojazyčné súvislosti slovenčiny v historickej perspektíve.

Karol Wlachovský predstavil svoju prekladateľskú činnosť
(na ľavo od neho Ivan Halász, vpravo Patrik Šenkár)

9. decembra 2013 sme zorganizovali workshop *Nový preklad diel Kálmána Mikszátha do slovenčiny - Dilemy a riešenia*. Prekladateľ Karol Wlachovský predstavil svoju všestrannú činnosť a referoval o zaujímavostiach prekladu z prvej ruky. Ukázali sa aj slovensko-maďarské súvislosti diel Mikszátha. Moderoval doc. Ivan Halász, vznikol vedecký dialóg v priateľskom ovzduší, do ktorého sa zapojili aj študenti.

Tóth, Sándor János
vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry PF UJS

MONOGRAPHIAE COMAROMIENSES 11.

Barnabás Vajda

Rádio Slobodná Európa a jeho činnosť vo východnej Európe

